

(א) ס"א דחייב ליהושע,
(ב) [פי' לפני קרי ליה רש
מיועב לא שפ' שקראו שמו
ליהושע כלומר רש שמו
קטועו לפני הוי"ו דאז
קטועה הו"א. ערוך עקב רש
(ג) [ממוח נג: ערין
(ד) [ע' פרש"י דהכא
ומוס' ערין נג: דיה ל
לקרי] וכו' וכן משלמות
(ה) [ע' ד"ב טו: א:
תפעת טט. סדרין
קד: טו:] ס"א גלילה ליה
(ו) רש"י נ"א אלא כתיב
(ז) [ש"ס] (ח) [ג'ל'לחכר"ה
עבלי], (ט) [צמדכרי ג', ט' נ"י
סג' ח']

גליון הש"ס

גמ' זמירות שנאמר וכו'.
 עי' עירובין יח ע"ב
 ובמהרש"א זח"א שם:

מוסף רש"י

ובעל הבית. הקדוש צור
הוא (מנחות נג: ערביי טו).
שמתו מיתה משונה.
באותה מיתה הטובה להם,
מדה כנגד מדה, הם חטאו
בלשון ושתרצו לשונם כו',
לכן נאמר במגפה ולא
במגפה, וזהו לפי ה',
באותה הראיה להם על פי
מדותיו של ה' הקדוש שהוא
מווד מדה כנגד מדה
(במדבר יד לד).

תוספות שאנץ

[illegible][illegible]

(ה) נראה ש'תצי' לא היי אלא אן מוקדם ומאוחר בתורה דלוי שמרן במצח הדי נפקי וכו'.

וילכו ויבאו. לא גרסינן וכתיב ^א [אלף] וילכו ימירא הוא כיון דלמצי ^ב [לעיל] וישבו לא הוה ליה למימר אלא ויבאו אל משה וגו' ^ג מקיש הליכא. שהלכו לתור לציאתא: אף הליכא בעלמא רעה. שמתחילה להוציא דבה נחכונו: אינו מסקיים. שמתקין אותן השומעין כדלפין לסיפק אומר דבר אמת תחילה כדי שיאמינו. ואף מרגלים לכך פתחו בשבח הארץ תחילה ויחס. שמקין: אל משה. בדברים שהמחיל לדבר במשה ואינו סבורים שנגזרות רוצה לספר: שהספיס בדברים. כדמפרש ואזיל: והדיווי. כלל ליהושע שאלה לדבר שיתקוהו בגזיפה ואמרנו לו ראש הקטוע ידבר מי שראשו קטוע שאין כלו בניס ליעול חלק בצדק הוא ידבר ונפגמו: וחסמין. לי. שמסקין אותו: בעלה נעלה. אף לשמים אל יזיה עליו: ממנו. מן הקדש: אל תקרי ללא גרם שאין הפרש קרייה בין ממנו להאמר על יחיד שדברים עליו לממנו של רבים שאומרים על עצמן: אינו יכול להוציא כליו. אם הפקדם שם: צעל הציט. אדון העולם: אפי' תצדיק העלובה. שהראיתיה להם כאכולת יושביה שממים צה תדיר: שכיב איוב. שלל תגין זכותו עליהם. והיינו דקאמר כלל סר כלם מעליהם: הי' ולא היו כי והוון מצרי אצילי תוסי ארזי הון מצרי. ולא היו שקרנים צוזת (ולא היו נראים שכן שקרנים) דלינהו שמעניהו לאמוריים שקרין אותן מחגבים דכי הון אמוריים מציין את אציליהם כשחחרין מן הקצר כדאמר לעיל דכל היכא דמטון שכיב תשיבא מנייהו ומצדין לאכל סעודה לנחמו תוסי ארזי הון מצרי להו: וכדחזינוהו. ויהי יראים לעמוד לפנייה סלקי ויציב צילי: ורוקס כלפי מעלה. שדי' לגרס אותם [וקאין] נמי לאכבוד ה': במגפה. מדלא קרינן במגפה משמע במיוחדת ורלויה להם צמדה כנגד מדה: באסרה מהו. שהיא צבה על לשון הרע כדאמרין צמדה מדליקין (שם דף ג:) וכיון שעלה בו. סיפא דבריייתא לדעילי היא אלא אידיד דתנא צה ומכאן ארעא ממשע לאשכול נקט לה לפרשת מרגלים הכא: שבו המים

באבנים וכתובים⁶ וכבוד ה' נראה באהל מועד אמר מעלה⁷ וימותו האנשים מוציאי דבת הארץ רעה ב אמר רבי חנינא בר פפא דרש ר' שילא איש כפר תמי לשונם ונפל על טיבורם והיו תולעים יוצאות מלש וומטיבורם ונכנסות בלשונם ורב נחמן בר יצחק אמר שעלה האחרון שבישראל מן הירדן חזרו מים למקו ומתוך הירדן נתקו כפות רגלי הכהנים אל ההרבה ו גדותיו נמצא ארון ונושאו וכהנים מצד אחד וישראל כאשר תם כל העם לעבור ויעבור ארון ה' והכהנים עד גורן כידון וישלח עוזא את ידו לאחוז את הארון¹¹ ויחר אף ה' בעוזא ויכתו שם על השל וגו' רבי יוחנן בפניו וימת שם עם ארון האלהים א"ר יוחנן עוזא ב קיים אף עוזא בא לעזה"ב¹² ויחר לדוד על אשר פרי מעתה כל היכא דכתיב ויחר ה"ג התם כתיב אף ה שקרא לדברי תורה * זמירות שנאמר¹³ זמירות היו ל התעף עיניך בו ואיננו אתה קורא אותן זמירות הה אותו אדכתיב¹⁵ ולבני קהת לא נתן כי עבודת הקודש ב בארון משום דראו ויד (אלהים) רבי אבהו ורבי אלעזר

ויהי כאשר תמו כל העוברים לעבור קדים דמשמע דהאי נתקו רגלי הכהנים בעבר השני (א) לפניהם הרי יצאו להם מן היריד ומאי תו דקאמר וצו הושיע את הכהנים לומר עלו מן הכתב בתריה נתקו פגלי הכהנים אל החורבה וצאוי מן היריד למקומם: שש ארון אל ידוד כתב אלף כשחבאיו הפרות משלשים ואידי דאריירי בארון נקט לה: משו

אלא אז מוקדם ונאמר בתורה דל' כשדן מביא אל נפקי וכו'.

ויילכו ויבאו א"ר יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי מקיש הליכה לביאה מה ביאה בעצה רעה אף הליכה בעצה רעה ויסיפרו לו ויאמרו באנו וגו' וכתוב אפס כי עז העם אמר רבי יוחנן (סימן אמ"ת לבד"ו לוי"ה) משום ר"מ כל לשון הרע שאין בו דבר אמת בתחילתו אין מתקיים בסופו² ויהם כלב את העם אל משה אמר רבה שהסיתן בדברים³ פתח יהושע דקא משתעי אמרי ליה דין⁴ ראש קטיעה ימלל אמר אי משתעינא אמרי בי מילתא וחסמין לי אמר להן וכי זו בלבד עשה לנו בן עמרם סברי בגנותיה קא משתעי אישתיקו אמר להו הוציאנו ממצרים וקרע לנו את הים והאכילנו את המן אם יאמר עשו סולמות ועלו לרקיע לא נשמע לו עלה נעלה וירשנו אותה וגו' והאנשים אשר עלו עמו אמרו לא נוכל וגו' אמר⁵ רבי חנינא בר פפא דבר גדול דברו מרגלים באותה שעה כי חזק הוא ממנו⁶ אל תקרי ממנו אלא ממנו כבכיכול אפילו בעל הבית אינו יכול להוציא ככליו משם⁷ ארץ אוכלת יושביה היא דרש רבא אמר הקב"ה אני חשבתיה לטובה והם חשבו לרעה אני חשבתיה לטובה דכל היכא דמטו מת חשיבא דידהו כי היכי דניטרדו ולא לישאלו אבתרייהו ואיכא דאמרי⁸ איוב נח נפשיה ואטרידו כולי עלמא בהספידא הם חשבו לרעה ארץ אוכלת יושביה היא⁹ ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו וגו' אמר רב משרשיא מרגלים שקרי הוו בשלמא ונהי בעינינו כחגבים לחיי אלא וכן היינו בעיניהם מנא הוו ידעי ולא היא כי הוו מברי אבילי תותי ארזי הוו מברי וכי חזיניהו סלקו יתבי באילני שמעי דקאמרי קחוינן אינשי דדמו לקמצי באילני⁵ ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויבכו⁶ אמר רבה אמר רבי יוחנן אותו היום [ערב] תשעה באב היה אמר הקב"ה הן בכו בכיה של חנם ואני אקבע להם קובה לדורות ויאמרו כל העדה לנגום אותם

מל באהל מועד אמר רבי חייא בר אבא מל
דבית הארץ רעה במגפה אמר רבי שמעון
'שילא איש כפר תמרתא מלמד שגשטרבב
מלעים ויצאות מלשונם ונכנסות בטיבורם
נחמן בר יצחק אמר באסכרה מתו: וכיון
יירדן חזרו מים למקומן שנאמר ⁸ ויהי בעלור
וכהנים אל החרבה וישבו מי הירדן למקומם
מים מצד אחד וישראל מצד אחד נשא ארון
בור ארון ה' והכהנים לפני העם ועל דבר
ידו לאחזו את הארון אמר לו הקב"ה עוזא
על השל וגו' רבי יוחנן ור"א חד אמר על עס
ים א"ר יוחנן עוזא בא לעוה"ב שנאמר עם
ר לדוד על אשר פרץ ה' פרץ בעוזא א"ר א
נ התם כתיב אף הכא לא כתיב אף דרש
נאמר ¹³ וזמירות היו לי חוקך בבית מגורי א
קורא אותן וזמירות הריני מכשילך בדבר שאפ
תן כי עבודת הקודש וגו' ואיהו אתייה בעגלת
רבי אבהו ורבי אלעזר חד אמר קוצרין ומשתת

אִי תִּקְוָה רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים בְּעֶבֶר (הַשְּׁנִי)^א הָא נִפְקִי לֵהוּ מִן הַיִּירֹן דְּכִמְיָ וַיַּעֲבֹר אֶת הַיְּהוּשָׁע אֶת הַכֹּהֲנִים לִמְוֵר עָלוּ מִן הַיִּירֹן אֲלֵא אֵין מִקְוֶם וּמֵאֲחֹר מֵאֲחֹרָה חֲסִי מִן הַיִּירֹן לְמִקְוֶם: נֶשׂ אֲרוֹר אֵת נוֹשְׂאֵי וְעֶבֶר הַיִּירֹן קִרָּה קָמָה דְּכִמְיָ וַיֵּי מִן הַיִּירֹן בְּאֵרוֹן נָקַט לֵה: מִשּׁוֹם דְּדָאוּ בּוּ וַנִּסְתַּכְּלוּ [וַיֵּן תַּמְיָ].

למקומם. שהכהנים עמדו במקומם עד שעברו כל העם וכשעברו
גתקו כפות רגלי הכהנים אל המרצה וגמסכו לאחוריהם פסיעה
לאחזת נמאלו כהנים מלד זה כו'. ואע"ז דהוא קרא יודיה כאשר תם
כלל העם לעבור קדים דמשמע דהאי נתקו רגלי הכהנים בעבר השני
כתיב לא הו הכי אלא אין מוקדם
ומאוחר דאי כסדרן כתיב הא נפקי
להו מן הירדן דכתיב ויעבור ארון ה'
והכהנים לכל העם וזהו עלו ויפון
לארון והכהנים עלו ועברו אחריהם
עד שצלו לפניהם הרי יצאו מן הירדן
ומאי תו דקאמר [יהושע ד] וילי יהושע
את הכהנים לאחר עלו מן הירדן אלא
אין מוקדם ומאוחר והאי עלו מן
הירדן דקאמר להו הכי קאמר להו
סלקו רגליכם לאחוריהם ועודם בעבר
המזרחית וכתיב בתריה נתקו כפות
רגלי הכהנים אל המרצה וישבו מי
הירדן אל מקומם: נשא ארון אס
נושאיו ועבר. והיינו קרא קמא
דכתיב ויהי כאשר תם כל העם לעבור
[ויעבור] ארון ה' וגו': על עסקי
שלו. שגגה שגג לאחוז צו: שעשה
לרצונו. ושל לשון כי ידל ויחזק (דברים
כח) ובשלייתה (שם) בשל המוטל
מחלוטתו לחזות: לארזו היים לעולם

וְהַיְיָ יִשְׁכְּנֵם וְיִשְׁכְּנֵם וְיִשְׁכְּנֵם וְיִשְׁכְּנֵם
שְׁכֵם נִגְנוּ כְּדֹלָמֵר צִיּוֹנָה (דק 23)
שָׁגְמוּ יִשְׁאִישׁוֹ: חֲרָה: עֹגָה שְׁאֹפִין
עַל פִּי הַגְּחָלִים: נַעֲשֶׂה דוֹד: שִׁמַּת
עוֹזָה עַל יְדוֹ: וּמִיּוֹם הָיוּ לִי חוֹקֵד
צִיּוֹם מַגּוּרִי: כִּשְׁהִימִי צוּרָה מִפְּנֵי
אִוִּיבִי וְאִגּוּר מִפְּנֵיהֶם הֵימִי מִשְׁמַעֲשַׁע
בְּחֻקָּהּ לִשְׁוֹן לִי לְחִמְרֹת לְשַׁעֲשֻׁעִי:
הַסְּעִיף: וְהָיוּ לִי [כְּפֹלִן] וּפְסֻלַּת מִתְּהַרְמִינִי
וּמִתְעוֹף (שְׁמוֹת 10) שֶׁאִם תִּכְפֹּל עֵינֶיךָ
לִסְתוֹם עֵין צִהֶסָה הַדַּעַת מִהֶסֶתֶל
צֶהָן מִדֵּר וְאִינוּ: לֹא נִתָּן: עֲגֻלוֹת
מִשָּׁה לְצִנִּי קֶסֶת לִפִּי שֵׁשׁ עֵלִישָׁה לִשְׁאֵת
בְּכַתֵּם כִּי לֹא הָיוּ מִמוּנִים אֲלֵה עַל
דְּצִי קְדוּשַׁת הָאֱרֹץ וְהַסְּלֹחַ וְהַסְּמִיחָה
וּמוֹצֵחַ הַסִּבִּין: וְיָךְ וְחֻלְשֵׁי צִים שֶׁשָּׁם
לֹא צֶהָן הַכֹּהֵן דְּדוֹד כְּתִיב אֲלֵה
כִּשְׁהִימֵהוּ הַפְּרֹת מִפְּלִשְׁתִּים: וְאִידִי
לְאִידִי צֶהָרֹן נִקְטָה לֵה: מִשׁוֹס דְּרֵאוֹ:
וּנְסַתְלוֹ צו וְיָךְ בְּתַמִּיָּה: קוֹזֶרֶץ
וּמִשְׁפָּחִים סִיו: לֹא צִטְלו מִמֶּלֶכְתָּן
לְכַצְדִּי: וְהִסִּי רֵאוֹ לִשְׁוֹן צִיּוֹן כְּמוֹ
אֵל תְּרַלְדִּי: שֶׁאִי שְׁחֲרֹמֶת (שִׁיר 6):
מֵאֵן

י חייא בר אבא מלמד שנמלו אבנים וזרקום כלפי פפה אמר רבי שמעון בן לקיש שמתו מיתה משונה. תא מלמד שנשתרבב שמתו מיתה משונה. ונכנסות במיבורם שמתו מיתה משונה. נחלה דעפא צמפפא דנש:

הש"ס

שנאמר ⁸ ויהי בעלות הכהנים נושאי ארון ברית ה' ויבנו מי הירדן למקומם וילכו בתמול שלשום על כל מצד אחד נשא ארון את נושאו ועבר שנאמר ⁹ ויהי לפני העם ועל דבר זה נענש עוזא שנאמר ¹⁰ ויבאו ממזל לו הקב"ה עוזא נושאו נשא עצמו לא כל שכן ר"א חד אמר על עסקי שלו וחד אמר שעשה צרכיו לעוה"ב שנאמר עם ארון האלהים מה ארון לעולם ה' פרץ בעוזה א"ר אלעזר שנשתנו פניו כחררה אלא לא כתיב אף דרש רבא מפני מה נענש דוד מפני חוקך בבית מגורי אמר לו הקב"ה ד"ת שכתוב בהן מכשילך בדבר שאפילו תינקות של בית רבן יודעין ואיהו אתייה בעגלתא ¹⁶ ויך באנשי בית שמש כי ראו דאמר קוצרין ומשתחרים היו וחד אמר מילי נמי אמור

נפקי להו מן הידדן דכתיבי ויעבור ארזי ה' והכתבים לפני העם והעם כבר עלו וכיון דארזין
 מן אלא מן מוקדם ומאחר בתורה והאי עלו מן הידדן דקאמר להו ה"ק להו מלקו וגליכם
 נאזי וברו היינו קרם קמא דכתיבי והיי כאשר ממו כל העוברים לעבור ליה. וך כבאשי בית
 דראו בו ונסתכלו [ויך בתמי]. קוצרים ומשתחרים היו ולא בטלו מן המלאכה

ב' א מ"א פ"ב מהל' כלי
המקדש הלכה י' סמוג
עשין קסח:

תורה אור השלם

1. וַיִּסְפְּרוּ לוֹ יִאֲמֹרוּ
בָּאנוּ לָךְ הָאֶתְרָא אִישׁ
וְהִתְחַנְנוּ עִם חֶבְרָת כֵּלָב
וַיְדַבֵּר שׁוֹר הוּא וְעַתָּה מִיָּדָה
מִבְּרֵדוֹ יֵל
2. וְזֶה וְזֶה אֵת הָעָם
אֲשֶׁר תְּהוּא אֶתְרָא אִישׁ
וְהִתְחַנְנוּ לְאַמְרֵי אֶתְרָא
אֲבֵלָה וְעֵלְלָה וְהִתְחַנְנוּ
וְיִבְרַח לְעֵלְלָה
3. וַיִּצְאוּ אֲבֵלָה וְעֵלְלָה
אִישׁ תְּהוּא אֶתְרָא אִישׁ
וְהִתְחַנְנוּ לְאַמְרֵי אֶתְרָא
אֲבֵלָה וְעֵלְלָה וְהִתְחַנְנוּ
וְיִבְרַח לְעֵלְלָה
4. וְזֶה וְזֶה אֵת הָעָם
אֲשֶׁר תְּהוּא אֶתְרָא אִישׁ
וְהִתְחַנְנוּ לְאַמְרֵי אֶתְרָא
אֲבֵלָה וְעֵלְלָה וְהִתְחַנְנוּ
וְיִבְרַח לְעֵלְלָה
5. וְזֶה וְזֶה אֵת הָעָם
אֲשֶׁר תְּהוּא אֶתְרָא אִישׁ
וְהִתְחַנְנוּ לְאַמְרֵי אֶתְרָא
אֲבֵלָה וְעֵלְלָה וְהִתְחַנְנוּ
וְיִבְרַח לְעֵלְלָה
6. וְזֶה וְזֶה אֵת הָעָם
אֲשֶׁר תְּהוּא אֶתְרָא אִישׁ
וְהִתְחַנְנוּ לְאַמְרֵי אֶתְרָא
אֲבֵלָה וְעֵלְלָה וְהִתְחַנְנוּ
וְיִבְרַח לְעֵלְלָה
7. וְזֶה וְזֶה אֵת הָעָם
אֲשֶׁר תְּהוּא אֶתְרָא אִישׁ
וְהִתְחַנְנוּ לְאַמְרֵי אֶתְרָא
אֲבֵלָה וְעֵלְלָה וְהִתְחַנְנוּ
וְיִבְרַח לְעֵלְלָה
8. וְזֶה וְזֶה אֵת הָעָם
אֲשֶׁר תְּהוּא אֶתְרָא אִישׁ
וְהִתְחַנְנוּ לְאַמְרֵי אֶתְרָא
אֲבֵלָה וְעֵלְלָה וְהִתְחַנְנוּ
וְיִבְרַח לְעֵלְלָה

ה'יחשד פ' 7
9. וְיָדִי כְּאֶשֶׁר תִּבְרָא כָל
הַיּוֹצֵא לְעוֹבֵד וְיִבְרָא אִינֹן
וְהַדְּבָרִים לְפָנֵי הָעַם:
ה'יחשד פ' 8
10. וְיָבֵא עַד גֶּרֶן בִּדְרָן
וְיִשְׁלַח עֶזְרָא אֶת
לְאֹזָז אֶת הָאֲרֹן כִּי
שָׁמֹנוּ הַקִּרְבָּן:
דברי הימים א' יט
11. וַיִּחַר אִף ה' בְּעֹזֶה
וַיְהִי שֶׁם הָאֲזִלִּים עַם
הַהוּא וַיָּמָת שֶׁם עַם אֲרֹן
הָאֲזִלִּים: שמואל ב' י
12. וַיִּחַר לַקֹּדֶשׁ עַל אֲשֶׁר
פָּרִץ ה' בְּרִצְּוֹ וַיִּקְרָא
לְעַלְמֵהוּא הַהוּא פָּרִץ עֹז
עַד הַיּוֹם הַזֶּה:

[illegible]